

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 06 mei 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 07 april 2005,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation - Bomastraat 33, gelegen te
Gent (Gent), Bomastraat 33;
bekend ten kadaster:
Gent, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer 2846F.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation - Kattenberg +11, deel zoals aangeduid op bijgaand plan, exclusief de elektrische installaties en achterliggende recentere nieuwbouw, gelegen te
Gent (Gent), Kattenberg +11;
bekend ten kadaster:
Gent, 5de afdeling, sectie E, perceelnummer 718H/deel, zoals aangeduid op plan.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation - Jan Van Stopenberghestraat / Schuurkenstraat, gelegen te Gent (Gent), Schuurkenstraat +2, 2; Jan van Stopenberghestraat 5; bekend ten kadaster: Gent, 3de afdeling, sectie C, perceelnummers 123F, 123G, 123H.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation - gekend als Gebroeders De Smetstraat, gelegen te Gent (Gent), Kwakkelstraat 41, +41; bekend ten kadaster: Gent, 10de afdeling, sectie K, perceelnummers 261H2/deel, 261L2/deel.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Elektriciteitscabine - gekend als Dukkeldamstraat, gelegen te Gent (Gent), Meulesteedsesteenweg +186; bekend ten kadaster: Gent, 7de afdeling, sectie G, perceelnummer 627D2.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De **historische**, meer bepaald architectuurhistorische **waarde** en de **industrieelarcheologische waarde** van de selectie:

De industrieelarcheologische waarde:

De beschermde panden zijn exemplarisch en representatief voor de noodzaak aan nieuwe onderstations en cabines als gevolg van de enorme bloei en verhoogd gebruik van elektriciteit tijdens de interbellumperiode. Elektriciteit stond voor vooruitgang en modernisme. Voor de eraan gelieerde architectuur werd een vooruitstrevend architect gekozen, zoals blijkt uit de realisaties van Jan-Albert De Bondt.

De historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

Jan-Albert De Bondt (Gent 1888-1969) is één van de belangrijke architecten voor het interbellum in Vlaanderen en representatief voor de vernieuwende architectuur in die periode. In de jaren 1930 werkt hij vooral voor de Gentse Elektriciteitsmaatschappij, waarvoor hij zijn meest doordachte realisaties produceert.

Zijn architecturale realisaties worden sterk internationaal beïnvloed door de Amsterdamse School en W.M. Dudok met zijdelingse contacten met de Deutscher Werkbund en transparantie van het Nieuwe Bouwen. Het functionele stond voorop en de decoratie wordt beperkt tot structuur, kleur en verwerking van het constructiemateriaal. Zijn werk wordt geaccentueerd door een samenspel van gesloten volumes en heldere ruimtelijkheid.

Architect De Bondt slaagt er in om deze internationale elementen te verenigen tot een voor Vlaanderen vernieuwend geheel.

De onderstations en elektriciteitscabines van architect De Bondt zijn allen representatief voor de vernieuwende internationale invloeden in de Vlaamse architectuur.

Onderstation, gelegen Bomastraat 33, Gent (1930-35);

Representatief voorbeeld van een elektriciteitscabine uit 1930-1935 met grote invloed van de Amsterdamse School (bovenverdieping met twee uitspringende erkers, verschillende metselverbanden en gebruik van natuursteen en beton,...).

Onderstation, gelegen Kattenberg +11, Gent (1931); deel zoals aangeduid op plan, exclusief de elektrische installaties en achterliggende recentere nieuwbouw;

Representatief voorbeeld van een onderstation uit 1931 beïnvloed door de realisaties van W.M.Dudok (hoektoeren) en het transparantieprincipe van het Nieuwe Bouwen (vernieuwde glazen gordijngevel).

Onderstation, gelegen Jan Van Stopenberghestraat / Schuurkenstraat, Gent (1932);

Hoekpand ontworpen in 1932 gekenmerkt door een rijk spel van in- en uitwijkende volumes, bakstenen en glazen elementen. Representatief voor het oeuvre van architect De Bondt door de toepassing van verschillende metselverbanden, de schuine 'Dudok'-voeg en de inspiratie ontleend aan het Nieuwe Bouwen (glazen gordijngevel). Deze voor onderstations typische vloer- en wandtegels bleven bewaard.

Onderstation, gekend als Gebroeders De Smetstraat, gelegen Kwakkelstraat 41 +41, Gent (1934);

Het bakstenen gebouw werd opgetrokken in 1934 en is representatief voor de invloeden van de Amsterdamse School (spel van vormen, volumes, open en gesloten gehelen, materiaalgebruik,...) en Dudok (voeg) in het oeuvre van De Bondt. De interne opdeling is eenvoudig en bleef duidelijk aanwezig (entree met trappenhal, hallen voor elektrische cellen, takelruimten buitenruimte,...). Opvallend en uitzonderlijk voor de realisaties van De Bondt binnen dit type van architectuur is het gebruik van dragende muren in plaats van een betonskelet. Interieurelementen (ceramiektegels voor muren - lambrisering, vloeren en trapleuningen,...) bleven bewaard.

Elektriciteitscabine, gekend als Dukkeldamstraat, gelegen Meulesteedsesteenweg +186, Gent;

Bakstenen hoekpand, toegeschreven aan architect De Bondt, met het opvallend opschrift 'alles electrisch'. Zowel representatief voor het vernieuwende en moderne van elektriciteit tijdens het interbellum als voor de manier waarop De Bondt met een smal hoekperceel omgaat. De volumes en glazen gevels refereren naar het Nieuwe Bouwen.

Art.3 Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 27 SEP 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN